

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 22ας Σεπτεμβρίου 2020*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ – Άρθρα 11 και 194 ΣΛΕΕ – Άρθρο 1, άρθρο 2, στοιχείο γ', και άρθρο 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ – Σχεδιαζόμενη ενίσχυση υπέρ της μονάδας C του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής Hinkley Point (Ηνωμένο Βασίλειο) – Απόφαση που κηρύσσει την ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά – Σκοπός κοινού συμφέροντος – Περιβαλλοντικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος, αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει” και αρχές της προφύλαξης και της αειφορίας – Καθορισμός της οικείας οικονομικής δραστηριότητας – Ανεπάρκεια της αγοράς – Αναλογικός χαρακτήρας της ενισχύσεως – Επενδυτική ή λειτουργική ενίσχυση – Προσδιορισμός των στοιχείων της ενισχύσεως – Ανακοίνωση περί εγγυήσεων»

Στην υπόθεση C-594/18 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 2018,

Δημοκρατία της Αυστρίας, εκπροσωπούμενη αρχικώς μεν από τον G. Hesse, εν συνέχεια δε από τους F. Koppensteiner και M. Klamert, επικουρούμενους από τον H. Kristoferitsch, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους É. Gippini Fournier και T. Maxian Rusche, καθώς και από τις P. Němečková και K. Herrmann,

καθής πρωτοδικώς,

Τσεχική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Vlácil, T. Müller και από την I. Gavrilová,

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη αρχικώς μεν από τους D. Colas και P. Dodeller, εν συνέχεια δε από τους P. Dodeller και T. Stehelin,

Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενο αρχικώς μεν από την D. Holderer, εν συνέχεια δε από τον T. Uri, επικουρούμενους από τον P. Kinsch, avocat,

Ουγγαρία, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér, επικουρούμενο από τον P. Nagy, ügyvéd,

Δημοκρατία της Πολωνίας, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

Σλοβακική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την B. Riczióná,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενο από την Z. Lavery και τον S. Brandon, επικουρούμενους από τους A. Robertson, QC, και T. Johnston, barrister,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Βηλαρά, M. Safjan, S. Rodin, L. S. Rossi και I. Jarukaitis (εισηγητή), προέδρους τμήματος, T. von Danwitz, C. Toader, D. Šváby, K. Jürimäe, K. Λυκούργο και N. Rîșcăr, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Hogan

γραμματέας: M. Krausenböck, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Ιανουαρίου 2020,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαΐου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 12ης Ιουλίου 2018, Αυστρία κατά Επιτροπής (T-356/15, EU:T:2018:439, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως (ΕΕ) 2015/658 της Επιτροπής, της 8ης Οκτωβρίου 2014, σχετικά με το μέτρο ενίσχυσης SA.34947 (2013/C) (πρώην 2013/N) που προτίθεται να εφαρμόσει το Ηνωμένο Βασίλειο με σκοπό τη στήριξη του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής Hinkley Point C (ΕΕ 2015, L 109, σ. 44, στο εξής: επίμαχη απόφαση), με την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι το εν λόγω μέτρο ενισχύσεως ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, και επέτρεψε την εφαρμογή του.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 2 Στις 22 Οκτωβρίου 2013, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας κοινοποίησε τρία μέτρα ενισχύσεως (στο εξής: επίμαχα μέτρα) υπέρ της μονάδας C του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής Hinkley Point (στο εξής: Hinkley Point C). Δικαιούχος των επίμαχων μέτρων είναι η NNGB Generation Company Limited (στο εξής: NNBG), θυγατρική εταιρία της EDF Energy plc (στο εξής: EDF).
- 3 Το πρώτο από τα επίμαχα μέτρα συνίσταται σε σύμβαση επί διαφοράς, συναφθείσα μεταξύ της NNBG και της Low Carbon Contracts Ltd, οντότητας η οποία θα χρηματοδοτείται βάσει εκ του νόμου υποχρεώσεως δεσμεύουσας αλληλεγγύως όλους τους αδειοδοτηθέντες προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό να διασφαλισθεί η σταθερότητα των τιμών πωλήσεως ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της NNBG κατά το στάδιο λειτουργίας του Hinkley Point C. Το δεύτερο μέτρο συνίσταται σε συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του Ηνωμένου Βασιλείου και των επενδυτών της NNBG, η οποία συμπληρώνει τη σύμβαση επί διαφοράς και η οποία προβλέπει ότι, εάν,

κατόπιν πρόωρης παύσεως λειτουργίας του πυρηνικού σταθμού Hinkley Point για πολιτικούς λόγους, η Low Carbon Contracts παραβεί την υποχρέωσή της για καταβολή αντισταθμιστικών πληρωμών στους επενδυτές της NNBG, τότε ο εν λόγω υπουργός θα καταβάλει αποζημίωση στους επενδυτές. Η συμφωνία αυτή προβλέπει επίσης μηχανισμούς κατανομής κερδών. Το τρίτο επίμαχο μέτρο είναι εγγύηση πιστώσεων εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου για τα ομόλογα που εκδίδει η NNBG, διασφαλίζουσα την έγκαιρη καταβολή του κεφαλαίου και των τόκων των εγκεκριμένων χρεωστικών τίτλων.

- 4 Στις 18 Δεκεμβρίου 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με τα επίμαχα μέτρα. Η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 7 Μαρτίου 2014 (ΕΕ 2014, C 69, σ. 60).
- 5 Στις 8 Οκτωβρίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την επίμαχη απόφαση, στο τμήμα 7 της οποίας εξέθεσε ότι τα επίμαχα μέτρα συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Στα τμήματα 9 και 10 της εν λόγω αποφάσεως, η Επιτροπή εξέτασε αν τα μέτρα αυτά μπορούσαν να κηρυχθούν συμβατά με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και κατέληξε σε καταφατική απάντηση. Το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω αποφάσεως έχει ως εξής:

«Η ενίσχυση υπέρ του Hinkley Point C υπό μορφή σύμβασης επί διαφοράς, της συμφωνίας του Υπουργού και εγγύησης πιστώσεων, καθώς και υπό οιαδήποτε άλλη μορφή, την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο προτίθεται να χορηγήσει, συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', [ΣΛΕΕ].»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Ιουλίου 2015, η Δημοκρατία της Αυστρίας άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.
- 7 Στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου επετράπη να παρέμβει υπέρ της Δημοκρατίας της Αυστρίας, ενώ στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Ουγγαρία, στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Ρουμανία, στη Σλοβακική Δημοκρατία και στο Ηνωμένο Βασίλειο επετράπη να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής.
- 8 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, παραπονούμενη επειδή η Επιτροπή κήρυξε τα επίμαχα μέτρα συμβατά με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, προέβαλε δέκα λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της προσφυγής της.
- 9 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο, αφού απέρριψε τους δέκα αυτούς λόγους ακυρώσεως, απέρριψε την προσφυγή.

Τα αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

- 10 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο σύνολό της,
  - να δεχθεί την προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως,
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και

- να κρίνει ότι άπαντες οι πρωτοδίκως παρεμβαίνοντες που μετέχουν στην ανααιρετική διαδικασία φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.
- 11 Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ζητεί από το Δικαστήριο:
- να δεχθεί εν όλω την αίτηση αναιρέσεως και να αναιρέσει την ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο σύνολό της,
  - να δεχθεί καθ' όλα την προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως και
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 12 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
  - να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Αυστρίας στα δικαστικά έξοδα.
- 13 Η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

- 14 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι, στην ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον δεν διαπίστωσε ότι η κατασκευή νέου πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής δεν συνιστά σκοπό κοινού συμφέροντος.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 15 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 79 επ. της ανααιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, απέρριψε τα επιχειρήματα της νυν ανααιρεσείουσας που προβλήθηκαν με σκοπό να κλονίσουν την εκτίμηση της Επιτροπής η οποία παρατίθεται στην αιτιολογική σκέψη 374 της επίμαχης αποφάσεως και κατά την οποία η προώθηση της πυρηνικής ενέργειας αποτελεί σκοπό γενικού συμφέροντος. Κατά την ανααιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο, για να αποφανθεί κατ' αυτόν τον τρόπο, στηρίχθηκε εσφαλμένα στην παραδοχή ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί αν η προώθηση της πυρηνικής ενέργειας αποτελεί σκοπό τον οποίο τα κράτη μέλη δύνανται να επιδιώκουν μέσω κρατικών ενισχύσεων, το ζητούμενο δεν είναι αν ο σκοπός αυτός ανταποκρίνεται στο συμφέρον του συνόλου ή της πλειονότητας των κρατών μελών, αλλά να καθορισθεί αν πρόκειται για δημόσιο συμφέρον και όχι απλώς για ιδιωτικό συμφέρον του δικαιούχου της ενισχύσεως.

- 16 Ως εκ τούτου, κατά την αναιρεσίευσα, το Γενικό Δικαστήριο παρεξέκλινε από την πρακτική της Επιτροπής και από την κρατούσα νομολογία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, κατά τις οποίες με κάθε ενίσχυση πρέπει, κατ' αρχήν, να επιδιώκεται η επίτευξη σκοπού κοινού συμφέροντος, μάλιστα δε σκοπού κοινού συμφέροντος της Ένωσης, δηλαδή συμφέροντος που ανταποκρίνεται στο κοινό συμφέρον όλων των κρατών μελών.
- 17 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμούν ότι το σκέλος αυτό του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 18 Κατά το γράμμα του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- 19 Επομένως, για να κριθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, μια κρατική ενίσχυση πρέπει να πληροί δύο προϋποθέσεις, η πρώτη εκ των οποίων έγκειται στο ότι η ενίσχυση πρέπει να έχει ως σκοπό την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, ενώ η δεύτερη, η οποία έχει αρνητική διατύπωση, συνίσταται στο ότι η ενίσχυση δεν πρέπει να αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- 20 Επομένως, αντιθέτως προς το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι μπορούν να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους, το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ δεν εξαρτά τον συμβατό χαρακτήρα ενισχύσεως από την προϋπόθεση ότι με αυτήν επιδιώκεται σκοπός κοινού συμφέροντος, τούτο δε με την επιφύλαξη του ότι οι αποφάσεις που εκδίδει η Επιτροπή βάσει της διατάξεως αυτής πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση του δικαίου της Ένωσης.
- 21 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Δημοκρατία της Αυστρίας, το Δικαστήριο δεν στηρίχθηκε, στις αποφάσεις που μνημονεύει η αναιρεσίευσα, στην ύπαρξη προϋποθέσεως περί του ότι με την ενίσχυση πρέπει να επιδιώκεται σκοπός γενικού συμφέροντος. Πράγματι, στις αποφάσεις της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris Holland κατά Επιτροπής (730/79, EU:C:1980:209, σκέψεις 24 έως 26), της 24ης Φεβρουαρίου 1987, Deufil κατά Επιτροπής (310/85, EU:C:1987:96, σκέψη 18), και της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, Ισπανία κατά Επιτροπής (C-113/00, EU:C:2002:507, σκέψη 67), το Δικαστήριο, επισημαίνοντας, βεβαίως, κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως, της οποίας η άσκηση συνεπάγεται σύνθετες εκτιμήσεις οικονομικής και κοινωνικής φύσεως (βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2016, Ελλάδα κατά Επιτροπής, C-431/14 P, EU:C:2016:145, σκέψη 68), οι οποίες πρέπει να πραγματοποιούνται εντός του πλαισίου της Ένωσης, δεν έκρινε, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 65 έως 71 των προτάσεών του, ότι η Επιτροπή όφειλε να διακριβώσει αν με τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση επιδιώκεται σκοπός κοινού συμφέροντος.
- 22 Όσον αφορά την πρακτική της Επιτροπής, επισημαίνεται ότι το πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (ΕΕ 2014, C 198, σ. 1), οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (ΕΕ 2014, C 200, σ. 1), οι κατευθυντήριες γραμμές της [Ευρωπαϊκής Ένωσης] για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρωζωνικών δικτύων (ΕΕ 2013, C 25, σ. 1) και οι κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού

χαρακτήρα 2014-2020 (ΕΕ 2013, C 209, σ. 1), τις οποίες επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας, δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση των επίμαχων μέτρων, δεδομένου ότι κανένα από τα κείμενα αυτά δεν αφορά τις ενισχύσεις για τη στήριξη της δραστηριότητας πυρηνικού σταθμού.

- 23 Επιπλέον, η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει σε έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Κοινές αρχές για την οικονομική αξιολόγηση του συμβιβάσιμου των κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 3», όπου εξετάζεται μέθοδος αναλύσεως της οποίας το πρώτο στάδιο συνίσταται στη διερεύνηση του ζητήματος αν η επίμαχη ενίσχυση αφορά σαφώς καθορισμένο σκοπό κοινού συμφέροντος.
- 24 Εντούτοις, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ένα τέτοιο έγγραφο μπορεί να εκληφθεί ως πλαίσιο ή ως ανακοίνωση, από το οποίο η Επιτροπή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να αποκλίνει, διότι άλλως είναι δυνατόν να ακυρωθούν οι πράξεις της λόγω παραβίασεως γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση ή η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (πρβλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2016, Ελλάδα κατά Επιτροπής, C-431/14 P, EU:C:2016:145, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), πρέπει να γίνει δεκτό ότι, εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή δεν μπορεί, με τις πράξεις αυτές, να περιορίζει αδικαιολόγητα το περιεχόμενο του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, προβλέποντας την εφαρμογή της διατάξεως αυτής κατά τρόπο μη συμβατό με όσα εξετέθησαν στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως (πρβλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2008, Γερμανία κ.λπ. κατά Kronofrance, C-75/05 P και C-80/05 P, EU:C:2008:482, σκέψη 65).
- 25 Επιπλέον, καθόσον η Δημοκρατία της Αυστρίας προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρεξέκλινε από την πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή με τις αποφάσεις της, υπενθυμίζεται ότι το ζήτημα αν ενίσχυση πληροί ή όχι τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ πρέπει να εξετάζεται με γνώμονα τη διάταξη αυτή και όχι την προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής (απόφαση της 21ης Ιουλίου 2011, Freistaat Sachsen και Land Sachsen-Anhalt κατά Επιτροπής, C-459/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:515, σκέψη 38).
- 26 Δεδομένου ότι, προκειμένου η σχεδιαζόμενη ενίσχυση να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά, το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ δεν απαιτεί να επιδιώκει η ενίσχυση αυτή σκοπό κοινού συμφέροντος, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 27 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι διαπίστωσε, στη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «[λ]αμβανομένων υπόψη του άρθρου 1, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης Ευρατόμ, [...] η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε σφάλμα, καθόσον εκτίμησε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούσε να ορίσει την προώθηση της πυρηνικής ενέργειας και ειδικότερα την ενθάρρυνση για τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, ως σκοπό δημοσίου συμφέροντος, υπό την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ».
- 28 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει συναφώς ότι ο σκοπός της προωθήσεως της πυρηνικής ενέργειας διά της ενισχύσεως της κατασκευής πυρηνικών σταθμών δεν συνάγεται από τη Συνθήκη Ευρατόμ και δεν είναι κοινός σε όλα τα κράτη μέλη. Ούτε το άρθρο 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης Ευρατόμ ούτε καμία άλλη διάταξη της Συνθήκης αυτής δεν μνημονεύει τις κρατικές ενισχύσεις για τις επενδύσεις στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και για την κατασκευή πυρηνικών σταθμών. Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε επιλεκτική ερμηνεία του εν λόγω άρθρου 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης Ευρατόμ, παραβλέποντας ότι η διάταξη αυτή δεν αφορά τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, αλλά τη δημιουργία «βασικών εγκαταστάσεων» και την «ανάπτυξη της

πυρηνικής ενέργειας». Ως εκ τούτου, η προώθηση της πυρηνικής ενέργειας, υπό την έννοια ενισχύσεως για τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής, δεν ανταποκρίνεται, κατά την αναιρεσείουσα, ούτε σε κοινό συμφέρον ούτε σε γενικό συμφέρον της Ένωσης.

- 29 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 30 Όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ δεν εξαρτά τον συμβατό με την εσωτερική αγορά χαρακτήρα ενισχύσεως, βάσει της διατάξεως αυτής, από την προϋπόθεση ότι με τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση πρέπει να επιδιώκεται σκοπός κοινού συμφέροντος. Για τον λόγο αυτόν, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι επίσης αβάσιμο.
- 31 Εξάλλου, ούτε και αυτό το σκέλος μπορεί να ευδοκιμήσει, καθόσον με αυτό υποστηρίζεται ότι η Συνθήκη Ευρατόμ δεν επιτρέπει την έγκριση της χορηγήσεως κρατικών ενισχύσεων για την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ή τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ.
- 32 Πράγματι, επισημαίνεται ότι, πρώτον, η Συνθήκη Ευρατόμ και η Συνθήκη ΛΕΕ έχουν την ίδια νομική ισχύ, όπως καταδεικνύει το άρθρο 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ, κατά το οποίο οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΕ και της Συνθήκης ΛΕΕ δεν παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της Συνθήκης Ευρατόμ. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας, στα σημεία 37 και 38 των προτάσεών του, δεδομένου ότι η Συνθήκη Ευρατόμ αποτελεί τομεακή συνθήκη με σκοπό την ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας, ενώ η Συνθήκη ΛΕΕ έχει κατά πολύ ευρύτερους σκοπούς και απονέμει στην Ένωση εκτεταμένες αρμοδιότητες σε πολυάριθμους τομείς και κλάδους, οι κανόνες της Συνθήκης ΛΕΕ έχουν εφαρμογή στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας σε περίπτωση κατά την οποία η Συνθήκη Ευρατόμ δεν περιέχει ειδικούς κανόνες. Ως εκ τούτου, καθόσον η Συνθήκη Ευρατόμ δεν περιλαμβάνει κανόνες σχετικούς με τις κρατικές ενισχύσεις, το άρθρο 107 ΣΛΕΕ δύναται να τύχει εφαρμογής στον τομέα αυτόν, όπως ορθώς διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 33 Δεύτερον, η Συνθήκη Ευρατόμ ορίζει, στο προοίμιό της, ότι έχει ως σκοπό να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις αναπτύξεως μιας ισχυρής πυρηνικής βιομηχανίας και προβλέπει, στο άρθρο της 1, δεύτερο εδάφιο, ότι «[η] Κοινότητα έχει ως αποστολή να συμβάλει διά της δημιουργίας των αναγκαίων προϋποθέσεων στην ταχεία ίδρυση και ανάπτυξη των πυρηνικών βιομηχανιών, στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου εντός των κρατών μελών και στην ανάπτυξη των συναλλαγών με τις άλλες χώρες». Το άρθρο 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης αυτής ορίζει ότι, προς εκπλήρωση της αποστολής αυτής, η Κοινότητα οφείλει «να διευκολύνει τις επενδύσεις και να εξασφαλίζει, ιδίως διά της ενθαρρύνσεως της πρωτοβουλίας των επιχειρήσεων, τη δημιουργία των βασικών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας εντός της Κοινότητας». Επιπλέον, τα άρθρα 40 και 41, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το σημείο 11 του παραρτήματος II της εν λόγω Συνθήκης, τα οποία αφορούν τις επενδύσεις στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, καταδεικνύουν ότι η Συνθήκη αυτή προβλέπει τις επενδύσεις σε νέες εγκαταστάσεις ή την αντικατάσταση πυρηνικών αντιδραστήρων παντός τύπου και πάσας χρήσεως. Ως εκ τούτου, οι σκοποί που επιδιώκονται με τη Συνθήκη Ευρατόμ περιλαμβάνουν την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ή τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, οπότε η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για τους λόγους αυτούς δεν αντιβαίνει στους εν λόγω σκοπούς.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 34 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στη σκέψη 517 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απέρριψε το επιχειρήματά της ότι οι αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η αρχή της αειφορίας αντιτίθενται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την κατασκευή ή τη λειτουργία πυρηνικού σταθμού, με την αιτιολογία ότι η ερμηνεία αυτή δεν συνάδει προς το άρθρο 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ.
- 35 Κατά την αναιρεσείουσα, η ως άνω κρίση του Γενικού Δικαστηρίου αντιφάσκει προς τις δικές του εκτιμήσεις, οι οποίες εκτίθενται στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και κατά τις οποίες οι διατάξεις της Συνθήκης Ευρατόμ συνιστούν ειδικούς κανόνες ως προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ, αρνούμενο την υποχρέωση να λαμβάνονται υπόψη οι σκοποί της δεύτερης αυτής Συνθήκης χωρίς να εξηγεί από ποια διάταξη της Συνθήκης Ευρατόμ παρεκκλίνουν οι σκοποί αυτοί.
- 36 Καθόσον έχει γίνει δεκτό ότι το άρθρο 107 ΣΛΕΕ έχει εφαρμογή στην περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων όπως είναι τα επίμαχα μέτρα, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι και άλλες διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ καθορίζουσες σκοπούς, όπως αυτόν της προστασίας του περιβάλλοντος, κατά τα άρθρα 11 και 194 ΣΛΕΕ, πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής, οι δε απαιτήσεις τους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή. Κατά το μέτρο που η Συνθήκη Ευρατόμ δεν παρέχει ειδικό μέσο για την επιδίωξη των σκοπών της προστασίας του περιβάλλοντος και της προστασίας της υγείας, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε, κατά την αναιρεσείουσα, να λάβει υπόψη τους εν λόγω σκοπούς και, σε σχέση με αυτούς, την αρχή της προφυλάξεως, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή της αειφορίας, για να εκτιμήσει αν με τα επίμαχα μέτρα επιδιωκόταν σκοπός κοινού συμφέροντος, λαμβανομένων υπόψη του άρθρου 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) και της νομολογίας του Δικαστηρίου κατά την οποία η προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος συνιστούν ουσιώδεις σκοπούς.
- 37 Με το υπόμνημά της απαντήσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας επισημαίνει επίσης ότι ο σκοπός που συνίσταται στην ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας, κατά το άρθρο 2 της Συνθήκης Ευρατόμ, πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο σύμφωνο με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ειδικότερα δε με εκείνες της Συνθήκης ΛΕΕ. Το άρθρο αυτό, όμως, όπως ερμηνεύθηκε από το Γενικό Δικαστήριο, αντιβαίνει στους σκοπούς της Συνθήκης ΛΕΕ για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της αναπτύξεως νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας, στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και στις αρχές της προφυλάξεως και της αειφορίας.
- 38 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 39 Δεδομένου ότι το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ δεν εξαρτά τον συμβατό με την εσωτερική αγορά χαρακτήρα ενισχύσεως, βάσει της διατάξεως αυτής, από την προϋπόθεση ότι με τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση πρέπει να επιδιώκεται σκοπός κοινού συμφέροντος, όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι επίσης αβάσιμο καθόσον, με το σκέλος αυτό, η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη τη διάταξη αυτή διότι δεν έλαβε υπόψη τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή της αειφορίας προκειμένου να εκτιμήσει αν με τα επίμαχα μέτρα επιδιώκεται σκοπός κοινού συμφέροντος.

- 40 Κατά τα λοιπά, στο μέτρο που, με το σκέλος αυτό του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας, βάσει του άρθρου 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ, το επιχείρημα της νυν αναιρεσείουσας ότι οι αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η αρχή της αειφορίας αντιτίθενται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την κατασκευή ή τη λειτουργία πυρηνικού σταθμού, επισημαίνεται ότι οι αρχές αυτές δεν διατυπώνονται στη συγκεκριμένη Συνθήκη. Σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, η εν λόγω Συνθήκη, στο κεφάλαιό της III, το οποίο φέρει τον τίτλο «Η προστασία της υγείας», περιέχει απλώς διατάξεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους βασικούς κανόνες προστασίας της υγείας του πληθυσμού και των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες, τον διαρκή έλεγχο της περιεκτικότητας σε ραδιενέργεια της ατμοσφαιράς, των υδάτων και του εδάφους, καθώς και τον έλεγχο της τηρήσεως των βασικών κανόνων. Ειδικότερα, το άρθρο 37, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης αυτής προβλέπει ότι «[κ]άθε κράτος μέλος υποχρεούται να παρέχει στην Επιτροπή τα γενικά δεδομένα παντός σχεδίου απορρίψεως ραδιενεργών καταλοίπων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία επιτρέπουν να διαπιστώνεται αν η πραγματοποίηση του σχεδίου αυτού θα ηδύνατο να προκαλέσει ραδιενεργό μόλυνση των υδάτων, του εδάφους ή του εναερίου χώρου άλλου κράτους».
- 41 Επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι οι διατάξεις αυτές δεν πραγματεύονται εξαντλητικώς τα περιβαλλοντικά ζητήματα που αφορούν τον τομέα της πυρηνικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, η Συνθήκη Ευρατόμ δεν αντιτίθεται στην εφαρμογή, στον εν λόγω τομέα, των σχετικών με το περιβάλλον κανόνων του δικαίου της Ένωσης.
- 42 Ειδικότερα, όπως υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, το άρθρο 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή, μεταξύ άλλων, του άρθρου 37 του Χάρτη, κατά το οποίο «[τ]ο υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητάς του πρέπει να ενσωματώνονται στις πολιτικές της Ένωσης και να διασφαλίζονται σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης», του άρθρου 11 ΣΛΕΕ, κατά το οποίο οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη, και του άρθρου 194, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, κατά το οποίο η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας πρέπει να λαμβάνει υπόψη την απαίτηση να προστατευθεί και να βελτιωθεί το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η απαίτηση αυτή, η οποία διατυπώνεται τόσο στον Χάρτη όσο και στη Συνθήκη ΛΕΕ, όπως και οι εξ αυτής απορρέουσες αρχές τις οποίες επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας, έχουν εφαρμογή στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2009, CEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, σκέψεις 87 έως 91).
- 43 Το ίδιο ισχύει και για τις διατάξεις του παράγωγου δικαίου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος. Έχουν, επομένως, εφαρμογή, στην περίπτωση των πυρηνικών σταθμών και των λοιπών πυρηνικών αντιδραστήρων οι διατάξεις της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ 2012, L 26, σ. 1), βάσει των οποίων ορισμένα σχέδια έργων υποβάλλονται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (πρβλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Inter-Environnement Wallonie και Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, σκέψη 76).
- 44 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι κρατική ενίσχυση αντιβαίνουσα σε διατάξεις ή γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά (πρβλ. απόφαση της 15ης Απριλίου 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, σκέψεις 50 και 51).
- 45 Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης Ευρατόμ, κρατική ενίσχυση υπέρ οικονομικής δραστηριότητας του

- τομέα αυτού, από την εξέταση της οποίας προκύπτει ότι αυτή αντιβαίνει σε κανόνες του δικαίου της Ένωσης σχετικά με το περιβάλλον, δεν δύναται να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν της εν λόγω διατάξεως.
- 46 Κατά συνέπεια, κακώς απέρριψε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 517 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι οι αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η αρχή της αειφορίας αντιτίθενται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την κατασκευή ή τη λειτουργία πυρηνικού σταθμού, με την αιτιολογία ότι η ερμηνεία αυτή αντιβαίνει στο άρθρο 106α, παράγραφος 3, της Συνθήκης Ευρατόμ.
- 47 Υπενθυμίζεται, εντούτοις, ότι, εάν το σκεπτικό αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει παράβαση του δικαίου της Ένωσης, πλην όμως το διατακτικό της αποφάσεως είναι ορθό για άλλους νομικούς λόγους, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί (πρβλ. αποφάσεις της 9ης Ιουνίου 1992, *Lestelle κατά Επιτροπής*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, σκέψη 28, της 26ης Μαρτίου 2009, *SELEX Sistemi Integrati κατά Επιτροπής*, C-113/07 P, EU:C:2009:191, σκέψη 81, και της 18ης Ιουλίου 2013, *Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 150).
- 48 Πρέπει να επισημανθεί ότι, αφενός, το άρθρο 194, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης ή της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας έχει ως στόχο να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας και τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης. Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί συναφώς ότι το άρθρο 194, παράγραφος 1, στοιχείο β', ΣΛΕΕ μνημονεύει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης ως έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας (βλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, *Inter-Environnement Wallonie και Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, C-411/17, EU:C:2019:622, σκέψη 156). Αφετέρου, το άρθρο 194, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι τα μέτρα που λαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν επηρεάζουν το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, χωρίς να αποκλείεται η επιλογή αυτή να αφορά την πυρηνική ενέργεια.
- 49 Επομένως, δεδομένου ότι η επιλογή της πυρηνικής ενέργειας απόκειται, κατά τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ, στα κράτη μέλη, δεν υπάρχει αντίφαση μεταξύ, αφενός, των σκοπών και των αρχών του δικαίου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και, αφετέρου, των υπομνησθέντων στη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως σκοπών που επιδιώκονται με τη Συνθήκη Ευρατόμ και, ως εκ τούτου, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Δημοκρατία της Αυστρίας, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η αρχή της αειφορίας αντιτίθενται, σε κάθε περίπτωση, στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την κατασκευή ή τη λειτουργία πυρηνικού σταθμού.
- 50 Ως εκ τούτου, η διαπιστωθείσα στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο δεν επηρεάζει την ορθότητα της απορρίψεως του επιχειρήματος της Δημοκρατίας της Αυστρίας, το οποίο εκτέθηκε στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως και, επομένως, το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οπότε το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι συναφώς αλυσιτελές.
- 51 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

- 52 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι κακώς τα επίμαχα μέτρα κρίθηκαν συμβατά με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο όρισε εσφαλμένως, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, την οικεία οικονομική δραστηριότητα κατά τη διάταξη αυτή και παρέλειψε να διακριβώσει την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 53 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του λόγου αυτού αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε ότι ο έλεγχος του συμβατού χαρακτήρα ενισχύσεως αφορά λιγότερο την οικονομική δραστηριότητα για την οποία χορηγείται ενίσχυση και περισσότερο το επιδιωκόμενο δημόσιο συμφέρον και ότι επισήμανε, επομένως, στη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή είχε εκτιμήσει ότι η κατασκευή του Hinkley Point C είχε ως στόχο την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, μολονότι το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν προέβη, στην επίμαχη απόφαση, σε οριοθέτηση της δραστηριότητας την οποία προωθούν τα επίμαχα μέτρα και, συνεπώς, παρέβη τη διάταξη αυτή. Επιπλέον, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέθεσε την εκτίμησή του επί του ζητήματος ποια είναι η δραστηριότητα αυτή, με συνέπεια η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση να είναι ανατιολόγητη συναφώς.
- 54 Με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε, στις σκέψεις 139 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η οικεία οικονομική δραστηριότητα, κατά το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, συνίστατο στην προώθηση της πυρηνικής ενέργειας και ότι, ως εκ τούτου, περιόρισε τον έλεγχο του συμβατού χαρακτήρα ενισχύσεως.
- 55 Κατά την αναιρεσείουσα, η οικονομική δραστηριότητα που έπρεπε να ληφθεί υπόψη για να εκτιμηθεί ο συμβατός χαρακτήρας των επίμαχων μέτρων ήταν η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι ο όρος «οικονομική δραστηριότητα» αφορά ομάδα επιχειρήσεων που παράγουν εναλλάξιμα προϊόντα, ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/2282 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής σχετικά με τα έντυπα κοινοποίησης και τα δελτία πληροφοριών (ΕΕ 2015, L 325, σ. 1), μνημονεύει, παραπέμποντας στον κωδικό της ταξινομήσεως NACE, αυτόν τον τομέα δραστηριότητας και όχι τους πυρηνικούς σταθμούς, ότι οι παρεκκλίσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να ερμηνεύονται στενά, ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) προβλέπουν ότι οι κρατικές ενισχύσεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πρέπει να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τομέα αυτού και ότι η Επιτροπή στηρίζει κατά κανόνα την εκτίμησή της αναφερόμενη στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως, όμως, υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, αν το Γενικό Δικαστήριο είχε εκτιμήσει τα επίμαχα μέτρα με γνώμονα τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα κατέληγε σε διαφορετικό συμπέρασμα, ιδίως όσον αφορά το ζήτημα αν η ενίσχυση έπρεπε να κριθεί επιτρεπτή και σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.
- 56 Στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, διατείνεται ότι κακώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 151 και 240 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση του συμβατού χαρακτήρα ενισχύσεως και ότι, εν προκειμένω, χωρίς την παρέμβαση του Ηνωμένου Βασιλείου, δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί εγκαίρως επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας.

- 57 Η Επιτροπή και η Σλοβακική Δημοκρατία φρονούν ότι το πρώτο σκέλος είναι απαράδεκτο. Κατά την Επιτροπή, το σκέλος αυτό δεν πληροί τις απαιτήσεις κατά τις οποίες η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και να εκθέτει συνοπτικώς, πλην όμως με τρόπο κατανοητό, τους προβαλλομένους λόγους αναιρέσεως. Επιπλέον, ορισμένα επιχειρήματα βάλλουν κατά της επίμαχης και όχι κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά τη Σλοβακική Δημοκρατία, το εν λόγω σκέλος υποδεικνύει ελαττώματα της επίμαχης αποφάσεως τα οποία δεν μπορούν να ληφθούν αυτεπαγγέλτως υπόψη ή, αναλόγως του τρόπου με τον οποίο μπορεί να γίνει αντιληπτό το σκέλος αυτό, αποτελεί απλώς επανάληψη πρωτοδίκως προβληθέντος επιχειρήματος.
- 58 Επί της ουσίας, η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 59 Όσον αφορά το παραδεκτό του πρώτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, παρατηρείται, κατ' αρχάς, ότι αυτό μνημονεύει τη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Εν συνεχεία, μολονότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, προς στήριξη του σκέλους αυτού, προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν διευκρίνισε ποια ήταν η οικονομική δραστηριότητα που προωθούσαν τα επίμαχα μέτρα, το εν λόγω σκέλος έχει, στο σύνολό του, ως σκοπό να διαπιστωθεί από το Δικαστήριο ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν επισήμανε την παράλειψη αυτή, η οποία, κατά την αναιρεσείουσα, συνιστά ελάττωμα της επίμαχης αποφάσεως. Τέλος, με το ίδιο σκέλος, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν προβάλλει εν τοις πράγμασι νέο επιχειρήμα, όπως συνάγεται ιδίως από τη σκέψη 139 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά έχει ως σκοπό να αμφισβητήσει, νομικώς, το βάσιμο της απαντήσεως του Γενικού Δικαστηρίου στο επιχείρημα της νυν αναιρεσείουσας, όπερ είναι παραδεκτό ενώπιον του Δικαστηρίου (πρβλ. απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, C-4/17 P, EU:C:2018:678, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Ως εκ τούτου, οι ενστάσεις απαραδέκτου που ήγειραν η Επιτροπή και η Σλοβακική Δημοκρατία πρέπει να απορριφθούν.
- 60 Επί της ουσίας, όσον αφορά, πρώτον, τα δύο πρώτα σκέλη του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, από το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ προκύπτει ότι, προκειμένου να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά δυνάμει της διατάξεως αυτής, οι ενισχύσεις πρέπει να είναι ικανές να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών. Όσον αφορά τη διακρίβωση του ζητήματος αν συγκεκριμένη ενίσχυση είναι ικανή να προωθήσει την ανάπτυξη μιας οικονομικής δραστηριότητας, η διάταξη αυτή δεν ορίζει ότι πρέπει να προσδιορισθεί η αγορά προϊόντων στην οποία εντάσσεται η δραστηριότητα αυτή, δεδομένου ότι ο προσδιορισμός της αγοράς έχει σημασία μόνο για να εξετασθεί αν η σχεδιαζόμενη ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, στοιχείο που αποτελεί τη δεύτερη προϋπόθεση από την οποία εξαρτάται ο συμβατός με την εσωτερική αγορά χαρακτήρας ενισχύσεως.
- 61 Εν προκειμένω, στη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η κατασκευή του Hinkley Point C είχε ως σκοπό την ανάπτυξη δραστηριότητας, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, και επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι από την επίμαχη απόφαση προέκυπτε ότι η κατασκευή αυτή είχε ως σκοπό να αντικατασταθούν οι γηράσκουσες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, των οποίων είχε προγραμματιστεί η παύση λειτουργίας, και ότι η τεχνολογία που επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί στην εν λόγω μονάδα ήταν πιο ανεπτυγμένη από εκείνη που χρησιμοποιούνταν στους υφιστάμενους πυρηνικούς σταθμούς.

- 62 Στις σκέψεις 139 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι, αφενός μεν, η Επιτροπή δεν προσδιόρισε την οικονομική δραστηριότητα η οποία, κατά το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, έπρεπε να προωθηθεί με τα επίμαχα μέτρα, αφετέρου δε, η διάταξη αυτή και το άρθρο 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης Ευρατόμ απαιτούν ανάπτυξη δραστηριότητας και όχι απλώς μέτρο αντικαταστάσεως. Προς τούτο, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι από την αιτιολογική σκέψη 392 της επίμαχης αποφάσεως προέκυπτε ότι η δραστηριότητα που προωθούσαν τα επίμαχα μέτρα συνίστατο στην προώθηση της πυρηνικής ενέργειας, ότι ο σκοπός αυτός και, ειδικότερα, ο σκοπός να παρακινηθούν οι επιχειρήσεις να επενδύσουν σε νέες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας πληρούσε τις απαιτήσεις των εν λόγω διατάξεων και ότι το γεγονός ότι οι νέες αυτές μονάδες επρόκειτο να αντικαταστήσουν γηράσκουσες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας δεν καθιστούσε δυνατό να διαπιστωθεί ότι δεν συνέτρεχε ανάπτυξη, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών.
- 63 Μολονότι το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε στον σκοπό των επίμαχων μέτρων, από τις ως άνω σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι έκρινε ότι η Επιτροπή είχε εκτιμήσει, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη, ότι τα μέτρα αυτά ήταν ικανά να αναπτύξουν την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας, η οποία αποτελεί πράγματι οικονομική δραστηριότητα, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ.
- 64 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι στη σκέψη 231 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποίας δεν βάλλει η αίτηση αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Επιτροπή είχε προσδιορίσει την απελευθερωμένη αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ως την αγορά την οποία αφορούν τα επίμαχα μέτρα και είχε διαπιστώσει ότι τα εν λόγω μέτρα προκαλούσαν νόθευση του ανταγωνισμού και αλλοίωση των συναλλαγών. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα αν η Επιτροπή είχε προσηκόντως προσδιορίσει την οικεία αγορά για να εκτιμήσει αν πληρούνταν η δεύτερη προϋπόθεση την οποία προβλέπει το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ.
- 65 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο, αποφαινόμενο κατά τα ως άνω, δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και δεν παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως.
- 66 Όσον αφορά, δεύτερον, το τρίτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, επισημαίνεται ότι, μολονότι, στο πλαίσιο του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να κρίνει αναγκαία τη διερεύνηση του ζητήματος αν η σχεδιαζόμενη ενίσχυση καθιστά δυνατή τη θεραπεία ανεπάρκειας της αγοράς προκειμένου να εκτιμήσει τον συμβατό με την εσωτερική αγορά χαρακτήρα της ενισχύσεως αυτής, η ύπαρξη τέτοιας ανεπάρκειας δεν αποτελεί, εντούτοις, προϋπόθεση για να κηρυχθεί η ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει της διατάξεως αυτής.
- 67 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 151 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, μολονότι η ανεπάρκεια της αγοράς μπορεί να συνιστά κρίσιμο στοιχείο για να κηρυχθεί η ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά, η απουσία ανεπάρκειας της αγοράς δεν έχει κατ' ανάγκη ως συνέπεια ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ.
- 68 Ομοίως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στη σκέψη 240 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου, προκειμένου να απορρίψει τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να διαπιστώσει την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς, επισήμανε ότι η διάταξη αυτή δεν προβλέπει προϋπόθεση περί τέτοιας ανεπάρκειας. Εξάλλου, η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ότι οι εκτιμήσεις που αναπτύσσονται στην επίμαχη απόφαση παρέχουν τη δυνατότητα να διαπιστωθεί ότι χωρίς την παρέμβαση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί εγκαίρως επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, αποτελεί εκτίμηση περί των πραγματικών

περιστατικών, την οποία το Δικαστήριο, ελλείψει ισχυρισμού περί παραμορφώσεως, δεν μπορεί να εξετάσει κατ' αναίρεση (πρβλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψη 47).

- 69 Δεδομένου ότι κανένα από τα σκέλη του δεν είναι βάσιμο, ο δεύτερος λόγος αναίρεσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου αναίρεσεως

- 70 Με τον τρίτο λόγο αναίρεσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, επικυρώνοντας τον εκ μέρους της Επιτροπής έλεγχο της αναλογικότητας των επίμαχων μέτρων, ο οποίος, κατά την αναιρεσείουσα, ήταν ανεπαρκής.

Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναίρεσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 71 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι περιόρισε τον έλεγχο της αναλογικότητας των επίμαχων μέτρων θεωρώντας ότι ο επιδιωκόμενος με αυτά σκοπός δημοσίου συμφέροντος συνίστατο αποκλειστικώς στον σκοπό της δημιουργίας νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, μολονότι η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει εάν και σε ποιο βαθμό υπήρχαν άλλα, περισσότερο αναλογικά, μέσα προκειμένου το Ηνωμένο Βασίλειο να καλύψει τις ανάγκες του όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια.
- 72 Συνεπώς, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο, επισημαίνοντας, στις σκέψεις 405, 413 και 507 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η κατασκευή του Hinkley Point C αποσκοπούσε απλώς στο να περιορίσει τη μείωση της συμβολής της πυρηνικής ενέργειας στην κάλυψη των αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας και να διασφαλίσει μεγαλύτερο εφοδιασμό, υπέθεσε ότι ο εφοδιασμός αυτός μπορούσε να διασφαλισθεί μόνο με υψηλότερη βασική παραγωγή πυρηνικής ενέργειας, μολονότι η κατάσταση χωρών που διασφαλίζουν τον εφοδιασμό τους με ενέργεια χωρίς να κάνουν χρήση της πυρηνικής ενέργειας αποδεικνύει ότι είναι δυνατό να επιτευχθεί επαρκής παραγωγή με άλλους τρόπους.
- 73 Κατά την αναιρεσείουσα, η προσέγγιση αυτή είναι αυθαίρετη και αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 του Χάρτη, δεδομένου ότι ο αναλογικός χαρακτήρας των ενισχύσεων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βάσει ανανεώσιμων πηγών δεν εξετάζεται από την Επιτροπή εντός του πλαισίου της αγοράς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά εντός του πλαισίου της συνολικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- 74 Η Επιτροπή και η Σλοβακική Δημοκρατία φρονούν ότι το σκέλος αυτό του τρίτου λόγου αναίρεσεως είναι απαράδεκτο, καθόσον σκοπεί να θέσει εν αμφιβόλω την ορθότητα πραγματικών εκτιμήσεων.
- 75 Επί της ουσίας, η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι ο δεύτερος λόγος αναίρεσεως είναι αβάσιμος.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 76 Όσον αφορά τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Αυστρίας σχετικά με τις κρίσεις οι οποίες διατυπώνονται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και κατά τις οποίες, κατ' ουσίαν, η κατασκευή του Hinkley Point C έχει ως αποκλειστικό σκοπό, προς διαφύλαξη της ασφάλειας του εφοδιασμού με

- ηλεκτρική ενέργεια, να περιορίσει τη μείωση της συμβολής της πυρηνικής ενέργειας στην κάλυψη των συνολικών αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία δεν μπορεί να αντισταθμισθεί με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διαπιστώνεται ότι τα επιχειρήματα αυτά αποσκοπούν στο να θέσουν υπό αμφισβήτηση την ορθότητα των εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου πραγματικών εκτιμήσεων και, κατά συνέπεια, είναι απαράδεκτα κατ' αναίρεση σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 68 της παρούσας αποφάσεως νομολογία.
- 77 Επί της ουσίας, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 405 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισήμανε, όσον αφορά τα διαπιστωθέντα από την Επιτροπή θετικά αποτελέσματα των επίμαχων μέτρων, ότι τα συγκεκριμένα μέτρα αποτελούσαν μέρος ενός συνόλου μέτρων ενεργειακής πολιτικής που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της μεταρρυθμίσεως της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό να επιτευχθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού, η διαφοροποίηση των πηγών και η απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο έχει ανάγκη από νέες μονάδες παραγωγής ενέργειας ικανές να παράγουν περίπου 60 γιγαβάτ (GW), ότι, λόγω των προβλέψεων για την παύση της λειτουργίας υφιστάμενων πυρηνικών σταθμών και μονάδων παραγωγής με χρήση άνθρακα, η κατασκευή του Hinkley Point C αποσκοπούσε στον περιορισμό της μείωσης της συμβολής της πυρηνικής ενέργειας στις συνολικές ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια και ότι, κατά την Επιτροπή, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν μόνο με την προσφυγή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τα μελλοντικά χαμηλά επίπεδα παραγωγικής ικανότητας που θα προκληθούν, αφενός, από την αύξηση της ζήτησεως και, αφετέρου, από την παύση λειτουργίας υφιστάμενων πυρηνικών σταθμών και μονάδων άνθρακα.
- 78 Στη σκέψη 413 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι ο διαλείπων χαρακτήρας πολλών τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών δεν επιτρέπει να αποτελούν κατάλληλη εναλλακτική επιλογή για την τεχνολογία παραγωγής φορτίου βάσης, όπως η πυρηνική ενέργεια, ότι το ισοδύναμο της ισχύος που θα πρέπει να καλύψει το Hinkley Point C αντιστοιχεί σε ικανότητα παραγωγής χερσαίας αιολικής ενέργειας 14 γιγαβάτ (GW) ή υπεράκτιας αιολικής ενέργειας 11 γιγαβάτ (GW) και ότι δεν ήταν ρεαλιστικό να αναμένεται ότι τέτοιες μονάδες παραγωγής αιολικής ενέργειας μπορούν να κατασκευασθούν στο ίδιο χρονικό πλαίσιο με το προβλεπόμενο για την κατασκευή του Hinkley Point C.
- 79 Στη σκέψη 507 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, κατά τα στοιχεία της Επιτροπής, το σχέδιο του έργου κατασκευής του Hinkley Point C κατατείνει αποκλειστικά να εμποδίσει τη δραστική πτώση της συμβολής της πυρηνικής ενέργειας στις συνολικές ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια και ότι, λαμβανομένου υπόψη του δικαιώματος του Ηνωμένου Βασιλείου να καθορίσει το ενεργειακό μείγμα του και να διατηρήσει την πυρηνική ενέργεια ως πηγή του μείγματος αυτού, το οποίο απορρέει από το άρθρο 194, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθώς και από το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 2, στοιχείο γ', και το άρθρο 192, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης Ευρατόμ, η απόφαση διατηρήσεως της πυρηνικής ενέργειας στη δομή εφοδιασμού δεν μπορεί να θεωρηθεί προδήλως δυσανάλογη σε σχέση με τα θετικά αποτελέσματα που απορρέουν από τα επίμαχα μέτρα.
- 80 Από τις διαπιστώσεις και τις κρίσεις αυτές προκύπτει ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Δημοκρατία της Αυστρίας, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε το ζήτημα της αναλογικότητας των επίμαχων μέτρων αποκλειστικώς με γνώμονα τον σκοπό της δημιουργίας νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά με γνώμονα τις ανάγκες εφοδιασμού του Ηνωμένου Βασιλείου σε ηλεκτρική ενέργεια, υπενθυμίζοντας ορθώς παράλληλα ότι το κράτος αυτό είναι ελεύθερο να καθορίζει τη σύνθεση του ενεργειακού μείγματός του.
- 81 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναίρεσεως είναι εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 82 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 468 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν έλαβε υπόψη του τη δημιουργία προηγούμενου με την επίμαχη απόφαση, εξετάζοντας, όπως και η Επιτροπή, μεμονωμένα τα αποτελέσματα των επίμαχων μέτρων και περιορίζοντας τον έλεγχο της αναλογικότητας αποκλειστικώς στις πράγματι αποδεικνυόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και αλλοιώσεις των συναλλαγών που προκαλούσαν τα μέτρα αυτά εξεταζόμενα μεμονωμένα.
- 83 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 84 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η διαδικασία εξετάσεως σχεδίου για τη θέσπιση ή την τροποποίηση ενισχύσεων, την οποία κινεί η Επιτροπή βάσει της διατάξεως αυτής, αφορά το σχέδιο το οποίο της έχει κοινοποιηθεί. Για την εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, απόκειται στο εν λόγω θεσμικό όργανο να εξετάσει αν πληρούται η δεύτερη προϋπόθεση από τη συνδρομή της οποίας εξαρτάται ο συμβατός χαρακτήρας ενισχύσεως βάσει της διατάξεως αυτής, διερευνώντας αν η σχεδιαζόμενη ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- 85 Ως εκ τούτου, η εξέταση στην οποία πρέπει να προβεί το συγκεκριμένο θεσμικό όργανο αφορά αποκλειστικώς τα αποτελέσματα της σχεδιαζόμενης ενισχύσεως, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριακών στοιχείων που μπορούσε να έχει στη διάθεσή του κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεώς του (πρβλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, σκέψη 70), και δεν μπορεί να βασίζεται σε εικασίες σχετικά με το προηγούμενο που θα δημιουργήσει η απόφαση την οποία καλείται να λάβει ή σε άλλες εκτιμήσεις περί των αποτελεσμάτων που θα έχουν σωρευτικά η ενίσχυση αυτή και άλλα σχέδια ενισχύσεων τα οποία ενδέχεται να υπάρξουν στο μέλλον.
- 86 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο περιορίζοντας τον έλεγχο της αναλογικότητας των επίμαχων μέτρων αποκλειστικώς στις προκαλούμενες από τα μέτρα στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και αλλοιώσεις των συναλλαγών.
- 87 Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 88 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 470 και 499 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απέρριψε την αιτίασή της ότι τα επίμαχα μέτρα έχουν ως αποτέλεσμα δυσανάλογα δυσμενή διάκριση σε βάρος των λοιπών τεχνολογιών, επισημαίνοντας ότι, στην αιτιολογική σκέψη 403 της επίμαχης αποφάσεως η Επιτροπή ανέφερε ότι η σύμβαση επί διαφοράς δεν περιήγε σε υπέρμετρα δυσμενή θέση τις λοιπές τεχνολογίες, καθόσον αυτές μπορούσαν να τύχουν ικανοποιητικής στήριξης με το ίδιο είδος μηχανισμού, εξαιρουμένων των αναγκαίων προσαρμογών προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ των τεχνολογιών. Προς επίρρωση της αιτιάσεως αυτής, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει

ότι η άνιση μεταχείριση, υπό το πρίσμα του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων, παραγωγών του ιδίου προϊόντος, οι οποίοι είναι ανταγωνιστές εντός της ίδιας αγοράς, έχει ως αποτέλεσμα δομικές και υπέρμετρες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

- 89 Η Σλοβακική Δημοκρατία φρονεί ότι το σκέλος αυτό του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο διότι αποτελεί επανάληψη λόγου προβληθέντος ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, έχει υπέρμετρα γενικό και ανακριβή χαρακτήρα, καθόσον δεν εκθέτει γιατί το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, και αποσκοπεί σε εκ νέου εξέταση των πραγματικών περιστατικών.
- 90 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 91 Κατά πάγια νομολογία, από το άρθρο 256 ΣΛΕΕ, το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι με την αίτηση αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν ειδικώς την αίτηση αυτή. Δεν πληροί τη συγκεκριμένη προϋπόθεση αίτηση αναιρέσεως η οποία, χωρίς καν να περιέχει επιχειρηματολογία αποσκοπούσα ειδικώς στον προσδιορισμό της πλάνης περί το δίκαιο που ενέχει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, απλώς αναπαράγει τους λόγους και τα επιχειρήματα που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Πράγματι, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής, η οποία δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Villeroy & Boch κατά Επιτροπής, C-625/13 P, EU:C:2017:52, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 92 Επαναλαμβάνοντας, επομένως, την προβληθείσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αιτίασή της, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν εκθέτει τους λόγους για τους οποίους το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στις σκέψεις 470 και 499 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 93 Ως εκ τούτου, το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο.

Επί του τετάρτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 94 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 515 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέλειψε να προβεί σε έλεγχο της αναλογικότητας των επίμαχων μέτρων, μη σταθμίζοντας τα θετικά και τα αρνητικά αποτελέσματά τους, ιδίως δε τον αρνητικό αντίκτυπό τους στο περιβάλλον, στοιχείο το οποίο η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη. Κατά την αναιρεσείουσα, η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ανεπαρκής στάθμιση οφείλεται, ιδίως, στο ότι δεν ελήφθη υπόψη το κόστος για την επεξεργασία και την αποθήκευση των πυρηνικών αποβλήτων, το οποίο αποτελεί αναγκαία συνέπεια της θέσεως σε λειτουργία του πυρηνικού σταθμού και, σε περίπτωση απαλλαγής του φορέα εκμεταλλεύσεως από το κόστος αυτό, αποτελεί μέρος της επίμαχης ενισχύσεως. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, ως εκ τούτου, δεν είναι κατανοητοί οι λόγοι για τους οποίους, στη σκέψη 355 της αποφάσεως αυτής, έγινε δεκτό ότι η επίμαχη απόφαση της Επιτροπής δεν αφορά τις δαπάνες για τη διαχείριση των αποβλήτων, ούτε είναι κατανοητή η παρατιθέμενη στη σκέψη 359 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κρίση ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέλειψε να ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεως της Επιτροπής σχετικής με τη μεταφορά των πυρηνικών αποβλήτων.

95 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

96 Στις σκέψεις 505 έως 530 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε και απέρριψε όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η Δημοκρατία της Αυστρίας προς αμφισβήτηση της ορθότητας της σταθμίσεως των θετικών και αρνητικών αποτελεσμάτων των επίμαχων μέτρων στην οποία προέβη η Επιτροπή στο πλαίσιο της επίμαχης αποφάσεως. Το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να προβεί σε έλεγχο της αναλογικότητας των μέτρων αυτών μη σταθμίζοντας τα θετικά και τα αρνητικά αποτελέσματά τους είναι, επομένως, αβάσιμο.

97 Όσον αφορά το προβληθέν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου επιχείρημα ότι η Επιτροπή δεν έλαβε αρκούντως υπόψη τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή της αειφορίας, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στις σκέψεις 515 έως 517 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, καθόσον με τα επίμαχα μέτρα δεν επιδιωκόταν ειδικώς η υλοποίηση των αρχών αυτών, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να τις λάβει υπόψη στο πλαίσιο του προσδιορισμού των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από τα εν λόγω μέτρα.

98 Το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να σταθμίζει τα πλεονεκτήματα των επίμαχων μέτρων και τον αρνητικό αντίκτυπό τους στην εσωτερική αγορά. Έκρινε, ωστόσο, ότι, μολονότι η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να εντάσσεται στο πλαίσιο του καθορισμού και της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης, μεταξύ άλλων εκείνων που αποσκοπούν στην εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, εντούτοις δεν αποτελεί, αυτή καθαυτήν, συστατικό στοιχείο της εσωτερικής αγοράς, η οποία ορίζεται ως χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων.

99 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, κατά τον προσδιορισμό των αρνητικών αποτελεσμάτων των επίμαχων μέτρων, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη σε ποιο βαθμό τα επίμαχα μέτρα ήταν δυσμενή για την υλοποίηση της ως άνω αρχής, κρίση η οποία ισχύει και όσον αφορά την αρχή της προφυλάξεως, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή της αειφορίας, τις οποίες επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας.

100 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως προκύπτει από την εξέταση του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η απαίτηση περί προστασίας και βελτιώσεως του περιβάλλοντος, η οποία διατυπώνεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 37 του Χάρτη, καθώς και στο άρθρο 11 και το άρθρο 194, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, όπως και οι σχετικοί με το περιβάλλον κανόνες του δικαίου της Ένωσης, έχουν εφαρμογή στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, οσάκις η Επιτροπή εξετάζει αν κρατική ενίσχυση υπέρ οικονομικής δραστηριότητας εμπίπτουσα στον τομέα αυτόν πληροί την πρώτη προϋπόθεση του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως, οφείλει, όπως εξετέθη στις σκέψεις 44 και 45 της παρούσας αποφάσεως, να διακρίβώνει ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν αντιβαίνει σε κανόνες του δικαίου της Ένωσης σχετικούς με το περιβάλλον. Εάν διαπιστώσει παράβαση των κανόνων αυτών, υποχρεούται να κηρύξει την εν λόγω ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά, άνευ άλλης εξετάσεως.

101 Όσον αφορά, πάντως, το ζήτημα αν τέτοια κρατική ενίσχυση πληροί τη δεύτερη προϋπόθεση του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, η οποία επίσης υπομνήσθηκε στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως, περί του ότι η ενίσχυση αυτή δεν πρέπει να αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, αυτό συνεπάγεται, όπως ορθώς κατά νόμον έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, τη στάθμιση των θετικών αποτελεσμάτων της σχεδιαζόμενης ενισχύσεως για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων που έχει ως σκοπό να στηρίξει και των αρνητικών αποτελεσμάτων που μπορεί να έχει η ενίσχυση αυτή ως προς την εσωτερική αγορά.

Κατά το άρθρο 26, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η αγορά αυτή «περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών». Ως εκ τούτου, η εξέταση της δεύτερης προϋποθέσεως που προβλέπει το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, προϋποθέτει ότι η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα αρνητικά αποτελέσματα της κρατικής ενισχύσεως όσον αφορά τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, αλλά δεν επιτάσσει να λαμβάνονται υπόψη άλλα ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα πλην αυτών.

- 102 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι, κατά τον προσδιορισμό των αρνητικών αποτελεσμάτων των επίμαχων μέτρων, η Επιτροπή δεν όφειλε να λάβει υπόψη κατά πόσον τα μέτρα αυτά είναι δυσμενή για την υλοποίηση των αρχών της προστασίας του περιβάλλοντος και της προφυλάξεως, της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της αρχής της αειφορίας, τις οποίες επικαλείται η Δημοκρατία της Αυστρίας.
- 103 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας, στη σκέψη 520 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη το κόστος αποθηκεύσεως των πυρηνικών αποβλήτων, καθόσον παρέπεμψε στην εκτιθέμενη στη σκέψη 355 της εν λόγω αποφάσεως διαπίστωση ότι τα μέτρα ενισχύσεως που κηρύχθηκαν συμβατά στην επίμαχη απόφαση αφορούν μόνον την κατασκευή και λειτουργία πυρηνικού σταθμού και όχι ενδεχόμενη κρατική ενίσχυση για την κάλυψη των δαπανών σχετικά με τη διαχείριση και την αποθήκευση των αποβλήτων αυτών. Κατά το μέτρο που, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 359 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο χορήγησε τέτοια κρατική ενίσχυση μόνο μετά την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως, ορθώς διαπιστώθηκε στη σκέψη αυτή ότι η χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση της νομιμότητας της επίμαχης αποφάσεως.
- 104 Ως εκ τούτου, το τέταρτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

- 105 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο μη λαμβάνοντας υπόψη ότι τα επίμαχα μέτρα αποτελούσαν λειτουργική ενίσχυση και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν συμβατά με την εσωτερική αγορά.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 106 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και μνημονεύοντας τις σκέψεις 612 και 613 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δέχθηκε ότι μπορούν να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά λειτουργικές ενισχύσεις όπως οι προβλεπόμενες υπέρ του Hinkley Point C, κρίνοντας ότι η διάκριση μεταξύ επενδυτικών και λειτουργικών ενισχύσεων στερείται σημασίας. Κατά την αναιρεσείουσα, όμως, οι λειτουργικές ενισχύσεις επιτρέπονται στο πλαίσιο απελευθερωμένης αγοράς προϊόντων μόνον όλος κατ' εξαίρεση και για περιορισμένο χρονικό διάστημα· δεν συμβάλλουν στην ανάπτυξη δραστηριότητας, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, και νοθεύουν τους όρους των συναλλαγών στον οικονομικό τομέα εντός του οποίου χορηγούνται κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.
- 107 Επιπλέον, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να προβεί στη διάκριση αυτή εκτός του πεδίου εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος (ΕΕ 1994, C 72, σ. 3), κρίση η οποία αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

- 108 Η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 109 Παρατηρείται ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, στο πλαίσιο του λόγου αυτού, μνημονεύει μόνον τις σκέψεις 612 και 613 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι από την απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, Ισπανία κατά Επιτροπής (C-351/98, EU:C:2002:530, σκέψεις 76 και 77), προκύπτει ότι οι κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος οι οποίοι είχαν εφαρμογή στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη, διέκριναν ρητώς μεταξύ των επενδυτικών ενισχύσεων, αφενός, και των λειτουργικών ενισχύσεων, αφετέρου, και ότι η Επιτροπή, η οποία δεσμευόταν από τους εν λόγω κανόνες, ήταν υποχρεωμένη να χαρακτηρίσει την επίμαχη ενίσχυση βάσει των κατηγοριών που προέβλεπαν οι κανόνες αυτοί, πλην όμως από την απόφαση εκείνη δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να παραπέμψει στις κατηγορίες αυτές εκτός του πεδίου εφαρμογής του πλαισίου των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος.
- 110 Εντούτοις, οι σκέψεις αυτές της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορούν να ερμηνευθούν ανεξάρτητα από τις σκέψεις 575 έως 609 της εν λόγω αποφάσεως, οι οποίες προηγούνται αυτών, δεδομένου ότι το σύνολο των σκέψεων αυτών περιλαμβάνει το σκεπτικό βάσει του οποίου το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως με τον οποίο η Δημοκρατία της Αυστρίας προέβαλε ότι η Επιτροπή έπρεπε να χαρακτηρίσει τα επίμαχα μέτρα ως «λειτουργικές ενισχύσεις ασύμβατες με την εσωτερική αγορά».
- 111 Ο λόγος εκείνος ακυρώσεως έβαλλε, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 575 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά των αιτιολογικών σκέψεων της επίμαχης αποφάσεως στις οποίες η Επιτροπή εξέθεσε ότι τα μέτρα που ενέχουν λειτουργική ενίσχυση δεν είναι, κατ' αρχήν, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, αλλά ότι τα επίμαχα μέτρα έπρεπε να χαρακτηρισθούν ως ισοδύναμα επενδυτικής ενισχύσεως, καθόσον επρόκειτο να παράσχουν στην NNBG τη δυνατότητα να δεσμευθεί να επενδύσει στην κατασκευή του Hinkley Point C. Η Επιτροπή έκρινε συναφώς, μεταξύ άλλων, ότι, «όσον αφορά την εκπόνηση χρηματοοικονομικών μοντέλων, η καθαρή παρούσα αξία των πληρωμών της [τιμής ασκήσεως] μπορ[ούσε] να θεωρηθεί ως το ισοδύναμο μιας κατ' αποκοπή πληρωμής που επιτρέπει στην NNBG να καλύψει το κόστος κατασκευής».
- 112 Με το σκεπτικό αυτό, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, κατ' αρχάς, στις σκέψεις 579 και 580 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, κατά πάγια νομολογία, οι ενισχύσεις που αποβλέπουν στη διατήρηση του status quo ή στο να απαλλάξουν μια επιχείρηση από τις δαπάνες στις οποίες θα έπρεπε η ίδια να υποβληθεί στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχειρίσεως ή των συνήθων δραστηριοτήτων της δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, διότι δεν είναι ικανές να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ.
- 113 Εν συνεχεία, στις σκέψεις 581 έως 583 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τη νομολογία αυτή, αλλά εκτίμησε ότι δεν είχε εφαρμογή στην περίπτωση των επίμαχων μέτρων λόγω της ιδιαιτερότητας του έργου και του γεγονότος ότι σκοπός των μέτρων αυτών ήταν να παράσχουν στην NNBG τη δυνατότητα να δεσμευθεί να επενδύσει στην κατασκευή του Hinkley Point C. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η προσέγγιση αυτή δεν ήταν εσφαλμένη, δεδομένου ότι ουδόλως αποκλείεται ενίσχυση που πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής, ανεξαρτήτως αν πρέπει να χαρακτηρισθεί ως «επενδυτική» ή ως «λειτουργική ενίσχυση».

- 114 Τέλος, στις σκέψεις 584 και 585 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι τα επίμαχα μέτρα δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ενισχύσεις που περιορίζονται στη διατήρηση του status quo ούτε να θεωρηθούν ενισχύσεις που αποβλέπουν μόνο στον περιορισμό των τρεχουσών και συνήθων δαπανών λειτουργίας στις οποίες ούτως ή άλλως θα έπρεπε να υποβληθεί μια επιχείρηση στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, επισήμανε δε ότι, χωρίς τα μέτρα αυτά, δεν επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εγκαίρως καμία επένδυση σε νέες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας και ότι τα επίμαχα μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κινήτρου, περιορίζοντας τους κινδύνους που συνδέονται με τις επενδύσεις, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτικότητα των επενδύσεων αυτών.
- 115 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα με τα οποία η Δημοκρατία της Αυστρίας έβαλε κατά της συμβάσεως επί διαφοράς, διαπιστώνοντας, μεταξύ άλλων, στη σκέψη 589 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι επρόκειτο για μηχανισμό αντισταθμίσεως των κινδύνων υπό τη μορφή σταθεροποιητή τιμών, ο οποίος προσέφερε ασφάλεια και σταθερότητα εσόδων, έχοντας επομένως χαρακτήρα κινήτρου για τις επενδύσεις, το οποίο διασφαλίζει ένα συγκεκριμένο και σταθερό επίπεδο τιμής.
- 116 Στη σκέψη 593 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η τιμή ασκήσεως που ενέκρινε η Επιτροπή ελάμβανε υπόψη όχι μόνο την τιμή κατασκευής του Hinkley Point C, αλλά και το κόστος λειτουργίας της μονάδας αυτής, διότι «το κόστος αυτό επηρεάζει την αποδοτικότητα του σχεδίου και έχει, επομένως, αντίκτυπο στο ύψος το οποίο πρέπει να φτάσει η τιμή ασκήσεως για να προκαλέσει τη λήψη αποφάσεως επενδύσεως σε νέες μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας».
- 117 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης, στη σκέψη 594 της εν λόγω αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι, μετά από 15 έτη και 25 έτη, η τιμή ασκήσεως μπορεί να αναθεωρηθεί και ότι, στο πλαίσιο της αναθεωρήσεως αυτής, λαμβάνονται υπόψη στοιχεία που αφορούν το κόστος λειτουργίας, δεν μπορούσε να θέσει εν αμφιβόλω την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ των επίμαχων μέτρων και της δημιουργίας νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, καθόσον, λαμβανομένου υπόψη ότι το κόστος εκμεταλλεύσεως βάσει του οποίου υπολογίστηκε η τιμή ασκήσεως πρέπει να υπολογίζεται ex ante και ότι η διάρκεια λειτουργίας του Hinkley Point C θα είναι πολύ μεγάλη, η δυνατότητα τέτοιων αναθεωρήσεων αποσκοπεί στην άμβλυνση των κινδύνων σχετικά με το μακροπρόθεσμο κόστος για τους δύο συμβαλλομένους, ενόψει αυξήσεως ή μειώσεως του ύψους της τιμής ασκήσεως που διασφαλίζεται με τη σύμβαση επί διαφοράς.
- 118 Απορρίπτοντας για τους λόγους αυτούς, μεταξύ άλλων, τον προβληθέντα ενώπιόν του λόγο ακυρώσεως με τον οποίο υποστηρίχθηκε ότι η Επιτροπή έπρεπε να χαρακτηρίσει τα επίμαχα μέτρα ως λειτουργικές ενισχύσεις μη συμβατές με την εσωτερική αγορά, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 119 Πράγματι, πρώτον, ορθώς κατά νόμον υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο ότι οι λειτουργικές ενισχύσεις δεν δύνανται, κατ' αρχήν, να πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ διότι οι ενισχύσεις αυτές, καθόσον περιορίζονται στη διατήρηση υφισταμένης καταστάσεως ή στη μείωση των τρεχουσών και συνήθων λειτουργικών δαπανών στις οποίες θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση να υποβληθεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητάς της, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι κατατείνουν στην προώθηση της αναπτύξεως οικονομικής δραστηριότητας, δύνανται δε να αλλοιώσουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον (πρβλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 1990, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-86/89, EU:C:1990:373, σκέψη 18, της 5ης Οκτωβρίου 2000, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-288/96, EU:C:2000:537, σκέψεις 88 έως 91, και της 21ης Ιουλίου 2011, Freistaat Sachsen και Land Sachsen-Anhalt κατά Επιτροπής, C-459/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:515, σκέψεις 33 έως 36).

- 120 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη διαπιστώνοντας ότι τα επίμαχα μέτρα παρείχαν στην NNBG τη δυνατότητα να συμμετάσχει στην κατασκευή του Hinkley Point C και ότι, χωρίς τα μέτρα αυτά, θα ήταν αδύνατη η δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, διακρίβωσε προσηκόντως ότι το σύνολο των εν λόγω μέτρων ήταν ικανό να προωθήσει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας και ότι δεν αλλοίωνε τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- 121 Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο δεν υποχρεούτο, προκειμένου να προβεί στη διακρίβωση αυτή, να χαρακτηρίσει τυπικώς τα επίμαχα μέτρα ως «επενδυτικές ενισχύσεις» ή ως «λειτουργικές ενισχύσεις», όπως θα έπρεπε να πράξει για να εκτιμήσει την εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση του συμβατού χαρακτήρα ενισχύσεως στην περίπτωση της οποίας είχε εφαρμογή το πλαίσιο κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά τα λοιπά, από το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή εκτίμησε ότι τα επίμαχα μέτρα έπρεπε να χαρακτηρισθούν ως ισοδύναμα με επενδυτική ενίσχυση και ότι το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε την εκτίμηση αυτή.
- 122 Ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

- 123 Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον, αφενός, προσδιόρισε ανεπαρκώς τα στοιχεία της ενισχύσεως και, αφετέρου, παρέλειψε να διαπιστώσει τη μη τήρηση της ανακοινώσεως της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ 2008, C 155, σ. 10, στο εξής: ανακοίνωση περί εγγυήσεων).

Επί του πρώτου σκέλους του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 124 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι προσδιόρισε ανεπαρκώς τα στοιχεία της ενισχύσεως. Βάλλοντας κατά των σκέψεων 251 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα διατείνεται ότι, αντιθέτως προς όσα εκθέτει το Γενικό Δικαστήριο, δεν υποστήριξε ότι τα επίμαχα μέτρα δεν μπορούσαν να προσδιορισθούν ποσοτικώς με ακρίβεια, αλλά ότι τα στοιχεία της ενισχύσεως είχαν προσδιορισθεί ανεπαρκώς, τούτο δε κατά παράβαση σειράς κατευθυντήριων γραμμών και κανονισμών περί κρατικών ενισχύσεων, όπως εξέθεσε στο δικόγραφο της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής της.
- 125 Κατά την αναιρεσείουσα, δεν είναι κατανοητός ο λόγος για τον οποίο οι κανονισμοί αυτοί και οι κατευθυντήριες γραμμές αυτές δεν είχαν εν προκειμένω εφαρμογή, λαμβανομένων υπόψη των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Η παράλειψη αυτή προσδιορισμού απέκλειε τη δυνατότητα προσήκουσας εκτιμήσεως του αναλογικού χαρακτήρα της ενισχύσεως και, καθόσον ο αρχικός προϋπολογισμός δεν μπορούσε να καθορισθεί, δεν καθιστούσε επίσης δυνατή την τήρηση, σε περίπτωση αυξήσεως του προϋπολογισμού αυτού, της υποχρέωσεως νέας κοινοποιήσεως σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2015, L 248, σ. 9), σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ 2004, L 140, σ. 1), βάσει των οποίων αύξηση κατά 20 % του εγκριθέντος από την Επιτροπή αρχικού προϋπολογισμού συνεπάγεται τροποποίηση της

- ενισχύσεως. Συνεπώς, η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 361 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ενδεχόμενη χορήγηση πρόσθετων κρατικών ενισχύσεων δεν αποτελεί αντικείμενο της επίμαχης αποφάσεως, είναι πεπλανημένη.
- 126 Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει επίσης ότι η αδυναμία προσδιορισμού του κόστους επεξεργασίας και αποθηκείσεως των πυρηνικών αποβλήτων και το μέτρο ενισχύσεως σε περίπτωση πρόωρης παύσεως λειτουργίας του πυρηνικού σταθμού Hinkley Point καταδεικνύουν ότι τα στοιχεία της ενισχύσεως δεν είχαν προσδιορισθεί. Όσον αφορά το μέτρο ενισχύσεως σε περίπτωση πρόωρης παύσεως λειτουργίας, η σκέψη 279 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως επιβεβαιώνει ότι η Επιτροπή δεν γνώριζε τις ακριβείς λεπτομέρειες του μηχανισμού αποζημιώσεως κατά τον χρόνο εκδόσεως της επίμαχης αποφάσεως και ότι, επομένως, το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν είχε στη διάθεσή του στοιχεία που θα επιβεβαίωναν ότι ήταν αδύνατη κάθε υπεραντιστάθμιση, η οποία, κατά την αναιρεσείουσα, δεν μπορούσε ποτέ να αποκλεισθεί. Για τον λόγο αυτόν και μόνο, τα επίμαχα μέτρα έπρεπε να απορριφθούν.
- 127 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας σχετικά με την εφαρμογή των διαφόρων κανονισμών και κατευθυντήριων γραμμών είναι απαράδεκτο, καθόσον η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν παρέχει το παραμικρό στοιχείο ως προς τη φύση της προβαλλομένης πλάνης περί το δίκαιο. Κατά την Επιτροπή είναι απαράδεκτα και τα λοιπά προβαλλόμενα επιχειρήματα, δεδομένου ότι δεν προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Η Σλοβακική Δημοκρατία φρονεί επίσης ότι τα επιχειρήματα είναι απαράδεκτα, είτε διότι συνιστούν επανάληψη επιχειρημάτων που είχαν προβληθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου είτε διότι έχουν υπέρμετρα γενικό και ασαφή χαρακτήρα.
- 128 Η Επιτροπή, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 129 Κατ' αρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, στο σημείο 113 του δικογράφου της προσφυγής της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, είχε υποστηρίξει ότι, «[ε]λλείπει επαρκούς προσδιορισμού του στοιχείου της ενισχύσεως, εξακολουθούν εντέλει να είναι αβέβαια όχι μόνον το ποσό των διαφόρων μέτρων ενισχύσεως, αλλά και το ποσό του ακαθάριστου ισοδυνάμου επιχορηγήσεως όλων των ενισχύσεων», με συνέπεια να είναι κατ' αρχήν αδύνατο για την Επιτροπή να εξετάσει τον συμβατό με την εσωτερική αγορά χαρακτήρα των επίμαχων μέτρων. Ως εκ τούτου, δεν προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το επιχείρημα της νυν αναιρεσείουσας επισημαίνοντας, στη σκέψη 247 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή μπορούσε να αποφανθεί επί του συμβατού των επίμαχων μέτρων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ μόνον κατόπιν προσδιορισμού του ακριβούς ποσού του ισοδυνάμου επιχορηγήσεως των επίμαχων μέτρων.
- 130 Εν συνεχεία, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας ότι ο ανεπαρκής προσδιορισμός της ενισχύσεως συνεπάγεται παράβαση «ολόκληρης σειράς κατευθυντήριων γραμμών και κανονισμών», το οποίο είχε προβληθεί και με το δικόγραφο της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει να κριθεί απαράδεκτο, για τους λόγους που παρατέθηκαν στη σκέψη 91 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, η αίτηση αναιρέσεως παραπέμπει στα επιχειρήματα που είχαν προβληθεί σχετικώς ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και δεν προσδιορίζει επακριβώς τις περιπτώσεις πλάνης περί το δίκαιο στην οποία φέρεται να υπέπεσε το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο. Το αυτό ισχύει και όσον αφορά το επιχείρημα ότι είναι αδύνατη η προσήκουσα εκτίμηση της αναλογικότητας ενισχύσεως όταν δεν έχουν προσδιορισθεί επαρκώς τα στοιχεία της, κατά το μέτρο που δεν προσδιορίζονται επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

- 131 Είναι επίσης απαράδεκτο το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας περί τροποποιήσεως υφισταμένης ενισχύσεως με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 2015/1589, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 794/2004, δεδομένου ότι το επιχείρημα αυτό δεν είχε προβληθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου (πρβλ. αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2012, *Alliance One International και Standard Commercial Tobacco κατά Επιτροπής*, C-628/10 P και C-14/11 P, EU:C:2012:479, σκέψη 111, και της 28ης Ιουλίου 2016, *Tomana κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, C-330/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:601, σκέψη 33).
- 132 Επιπλέον, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν επέκρινε με την αίτησή της αναιρέσεως τη σκέψη 266 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η έγκριση που χορήγησε η Επιτροπή κάλυπτε μόνο το σχέδιο έργου όπως αυτό της είχε κοινοποιηθεί και ότι κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση δυνάμενη να επηρεάσει την εκτίμηση περί του συμβατού των επίμαχων μέτρων με την εσωτερική αγορά θα πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο νέας κοινοποιήσεως.
- 133 Η Δημοκρατία της Αυστρίας βάλλει, στο πλαίσιο αυτό, κατά της σκέψεως 361 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε την απόρριψη του επιχειρήματος της νυν αναιρεσείουσας ότι θα μπορούσαν ενδεχομένως να χορηγηθούν πρόσθετες ενισχύσεις υπέρ του Hinkley Point C υπό τη μορφή μελλοντικής εγγυήσεως του Δημοσίου. Εντούτοις, για λόγο ανάλογο με τον εκτεθέντα στη σκέψη 103 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο επισημαίνοντας ότι το επιχείρημα αυτό δεν ήταν ικανό να θέσει εν αμφιβόλω τη νομιμότητα της επίμαχης αποφάσεως και ότι δεν μπορούσε, ως εκ τούτου, να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο υπό εξέταση προσφυγής, μοναδικό αντικείμενο της οποίας ήταν το αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως αυτής επί των επίμαχων μέτρων.
- 134 Ομοίως, όπως διαπιστώθηκε στην εν λόγω σκέψη 103, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας το επιχείρημα περί αδυναμίας προσδιορισμού του κόστους επεξεργασίας και αποθηκεύσεως των πυρηνικών αποβλήτων, καθόσον επισήμανε, στη σκέψη 355 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα μέτρα ενισχύσεως που κηρύχθηκαν συμβατά από την Επιτροπή αφορούν μόνο τη σύμβαση επί διαφοράς, τη συμφωνία του υπουργού και την εγγύηση πιστώσεων, καθώς και ότι η επίμαχη απόφαση δεν αφορά ενδεχόμενη κρατική ενίσχυση εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου για την κάλυψη των δαπανών σχετικά με τη διαχείριση και την αποθήκευση των αποβλήτων αυτών.
- 135 Όσον αφορά, τέλος, το επιχείρημα σχετικά με το μέτρο ενισχύσεως σε περίπτωση πρόωρης παύσεως λειτουργίας του πυρηνικού σταθμού του Hinkley Point και σχετικά με ενδεχόμενη υπεραντιστάθμιση, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν αποδεικνύει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο επισημαίνοντας, στη σκέψη 279 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και αφού δέχθηκε ότι η Επιτροπή δεν γνώριζε τις ακριβείς λεπτομέρειες του μηχανισμού αποζημιώσεως κατά τον χρόνο εκδόσεως της επίμαχης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή απλώς ενέκρινε με την εν λόγω απόφαση το σχέδιο έργου που κοινοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο και ότι, σε περίπτωση κατά την οποία, μετά την έκδοση της αποφάσεως αυτής, το Ηνωμένο Βασίλειο αποφασίσει να καταβάλει αποζημίωση υπερβαίνουσα το ποσό που είναι αναγκαίο για την αποκατάσταση της βλάβης λόγω στερήσεως της ιδιοκτησίας, θα πρόκειται για πλεονέκτημα που δεν καλύπτεται από την επίμαχη απόφαση και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.
- 136 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 137 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, υποστηριζόμενη από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στη σκέψη 309 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν έδωσε απάντηση στο ζήτημα αν η Επιτροπή έπρεπε να εφαρμόσει την ανακοίνωση περί εγγυήσεων, περιοριζόμενο στη μνεία ότι, εν πάση περιπτώσει, είχαν τηρηθεί τα κριτήρια της ανακοινώσεως αυτής.
- 138 Κατά την αναιρεσεύουσα, το τμήμα 4.2 της ανακοινώσεως περί εγγυήσεων επιτάσσει, εν πάση περιπτώσει, τον ποσοτικό προσδιορισμό του στοιχείου ενισχύσεως που περιλαμβάνεται στη χορηγούμενη εγγύηση, δηλαδή του πλεονεκτήματος που παρέχεται κατ' αυτόν τον τρόπο στον δικαιούχο. Ως εκ τούτου, κατά την αναιρεσεύουσα, δεν είναι κατανοητή η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 300 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εγγύηση πιστώσεων χορηγήθηκε υπό συνθήκες συνθήκες της αγοράς. Συνεπώς, όπως υποστηρίζει η αναιρεσεύουσα, το Γενικό Δικαστήριο παρεξέκλινε από τη νομολογία περί του παρεχομένου πλεονεκτήματος, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 139 Η Δημοκρατία της Αυστρίας παραπέμπει επίσης στα τμήματα 3.2 και 4.1 της ανακοινώσεως περί εγγυήσεων, βάσει των οποίων, σε περίπτωση ατομικών ενισχύσεων, η Επιτροπή πρέπει να διακρίβώσει ότι ο δανειολήπτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 2004, C 244, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές περί προβληματικών επιχειρήσεων). Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις ώστε οι ενισχύσεις να είναι σύμφωνες με τις κατευθυντήριες γραμμές αυτές, η Επιτροπή δεν μπορούσε, κατά την αναιρεσεύουσα, να κηρύξει την εγγύηση πιστώσεων συμβατή με την εσωτερική αγορά. Αντί να επισημάνει το σφάλμα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο αντέστρεψε, στη σκέψη 338 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το βάρος αποδείξεως, επισημαίνοντας ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν εξέθεσαν σε ποιο βαθμό η EDF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες.
- 140 Η αναιρεσεύουσα υποστηρίζει ότι, εκτός του προσδιορισμού του στοιχείου ενισχύσεως, η ανακοίνωση περί εγγυήσεων προβλέπει, στο τμήμα της 4.1.β, ότι η εγγύηση του Δημοσίου πρέπει να αφορά ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζεται χρονικά. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει, κατά την αναιρεσεύουσα, πλάνη περί το δίκαιο και ως προς το ζήτημα αυτό.
- 141 Η Επιτροπή φρονεί ότι το σκέλος αυτός είναι απαράδεκτο, διότι δεν καθιστά κατανοητό κατά ποιον τρόπο το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο, ικανή να συνεπάγεται την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 142 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο φρονούν ότι το σκέλος αυτό είναι αβάσιμο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 143 Επισημαίνεται ότι, στη σκέψη 309 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε ότι, «ανεξαρτήτως του κατά πόσον η Επιτροπή ήταν, εν προκειμένω, υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τα κριτήρια που προβλέπονται στην ανακοίνωση περί εγγυήσεων, τα επιχειρήματα που προβάλλουν το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν για τους ακόλουθους λόγους». Οι λόγοι αυτοί εκτίθενται στις σκέψεις 310 έως 349 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε ένα προς ένα όλα τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προκειμένου να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την εν λόγω ανακοίνωση.

- 144 Εκ των σκέψεων αυτών, όμως, η αίτηση αναιρέσεως βάλλει μόνο κατά της σκέψεως 338 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν η Δημοκρατία της Αυστρίας και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν ήταν ικανά να αποδείξουν ότι η EDF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες, κατά την έννοια της παραγράφου 9 των κατευθυντήριων γραμμών περί προβληματικών επιχειρήσεων και ότι, ως εκ τούτου, έπρεπε να απορριφθεί το επιχείρημα των εν λόγω κρατών μελών ότι, καθόσον η EDF ήταν προβληματική επιχείρηση, η Επιτροπή έπρεπε να κρίνει ότι το στοιχείο ενισχύσεως που περιλαμβάνεται στην εγγύηση πιστώσεων ήταν ίσο με το ποσό που κάλυπτε πράγματι η εγγύηση αυτή.
- 145 Επομένως, το πρώτο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας, κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο δεν έδωσε απάντηση στο ζήτημα αν η Επιτροπή έπρεπε να εφαρμόσει την ανακοίνωση περί εγγυήσεων, είναι αβάσιμο, κατά το μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, παρά ταύτα, το σύνολο των επιχειρημάτων περί μη τηρήσεως της ανακοινώσεως αυτής, η δε αναιρεσεύουσα δεν επικρίνει τις απαντήσεις που έδωσε αποφαινόμενο επί των συγκεκριμένων επιχειρημάτων, εκτός της παρατιθέμενης στη σκέψη 338 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 146 Στη σκέψη 300 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά της οποίας βάλλει το δεύτερο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα του εν λόγω κράτους μέλους ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη λαμβάνοντας υπόψη, κατά την εκτίμηση του κινδύνου αποτυχίας του σχεδίου προκειμένου να καθορισθεί κατάλληλο επιτόκιο για την εγγύηση, τα αποτελέσματα της συμβάσεως επί διαφοράς και της συμφωνίας του υπουργού. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι ουδόλως αποκλειόταν να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα αυτά, διότι τα επίμαχα μέτρα αποτελούσαν μια ενότητα, τα δε στοιχεία τους, ιδίως η ροή εσόδων που διασφαλιζόταν με τη σύμβαση επί διαφοράς, ήταν στοιχεία κρίσιμα για την ανάλυση της πιθανότητας κινδύνου αποτυχίας του σχεδίου.
- 147 Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε πεπλανημένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η σκέψη 300 της εν λόγω αποφάσεως δεν μνημονεύει ότι, παρότι ελήφθησαν υπόψη η σύμβαση επί διαφοράς και η συμφωνία του υπουργού, η εγγύηση πιστώσεων είχε χορηγηθεί υπό συνήθεις συνθήκες της αγοράς.
- 148 Όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας, κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, λαμβανομένης υπόψη της ανακοινώσεως περί εγγυήσεων η οποία επιβάλλει να εξετάζεται αν ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών περί προβληματικών επιχειρήσεων, και αντέστρεψε συναφώς το βάρος αποδείξεως στη σκέψη 338 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρατηρείται ότι, αφενός, τα τμήματα της ανακοινώσεως αυτής στην οποία στηρίζεται το εν λόγω κράτος μέλος δεν αφορούν την εκτίμηση του συμβατού με την εσωτερική αγορά χαρακτήρα ενισχύσεως, αλλά την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως.
- 149 Αφετέρου, με την εν λόγω σκέψη 338 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σκέψη η οποία είναι η μόνη κατά της οποίας βάλλει η Δημοκρατία της Αυστρίας προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, απλώς ολοκληρώνεται η, διενεργηθείσα στις σκέψεις 323 έως 337 της συγκεκριμένης αποφάσεως, εξέταση των επιχειρημάτων της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου περί του ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν για πρώτη φορά κατά την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία καταδεικνύουν ότι η EDF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες. Αποφαινόμενο, όμως, αφού τα εξέτασε, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία αυτά δεν ήταν ικανά να αποδείξουν ότι η EDF αντιμετώπιζε οικονομικές δυσχέρειες, κατά την έννοια της παραγράφου 9 των κατευθυντήριων γραμμών περί προβληματικών επιχειρήσεων, το Γενικό Δικαστήριο δεν αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως, όπως διατείνεται η Δημοκρατία της Αυστρίας. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα αυτό είναι αβάσιμο.

- 150 Όσον αφορά το τελευταίο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Αυστρίας, κατά το οποίο μια εγγύηση του Δημοσίου πρέπει να αφορά καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζεται χρονικώς, επισημαίνεται ότι είναι απαράδεκτο, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 91 της παρούσας αποφάσεως, κατά το μέτρο που δεν προσδιορίζει επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση.
- 151 Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο. Κατά συνέπεια, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 152 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 153 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 154 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας ηττήθηκε, πρέπει να φέρει, πέραν των σχετικών με την αναιρετική δίκη εξόδων της, και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της τελευταίας.
- 155 Το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ορίζει ότι τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Κατά συνέπεια, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Η Δημοκρατία της Αυστρίας φέρει, πέραν των σχετικών με την αναιρετική δίκη εξόδων της, και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.**
- 3) Η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλική Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

(υπογραφές)